

királyi törvényszéki szavazás után folyó ének 54. évében történt. A megholdogultnak 17-én d. u. 3 órakor sorszáma háztól az ása szerint tartandó gied u. s. s. r. k. r. t. b. n. a. t. n. i. Mely végtisztes- k. r. o. k. a. i. t. b. a. r. á. t. a. i. t. s. z. i. v. e. l. m. e. g. h. i. v. j. u. k. — 6. Béke poraira.

S. Jelölt. Szabó Bálint sorszáma háztól az ása szerint tartandó gied u. s. s. r. k. r. t. b. n. a. t. n. i. Mely végtisztes- k. r. o. k. a. i. t. b. a. r. á. t. a. i. t. s. z. i. v. e. l. m. e. g. h. i. v. j. u. k. — 6. Béke poraira.

S. Jelölt. Szabó Bálint sorszáma háztól az ása szerint tartandó gied u. s. s. r. k. r. t. b. n. a. t. n. i. Mely végtisztes- k. r. o. k. a. i. t. b. a. r. á. t. a. i. t. s. z. i. v. e. l. m. e. g. h. i. v. j. u. k. — 6. Béke poraira.

S. Jelölt. Szabó Bálint sorszáma háztól az ása szerint tartandó gied u. s. s. r. k. r. t. b. n. a. t. n. i. Mely végtisztes- k. r. o. k. a. i. t. b. a. r. á. t. a. i. t. s. z. i. v. e. l. m. e. g. h. i. v. j. u. k. — 6. Béke poraira.

leig nem tagjai szükségképp annak is tagjaivá lesznek. Részletekről az egyleti alapszabály és ügyrend — melyek a jelentkezés alkalmával megtekinthetők — felvilágosítást adnak. Debreczen, 1887. okt. 17. Jeney Miklós torna egy. választmányi tag.

— **Debreczen Dákó-Romániában.** A bukaresti „Unirea” oláh irrendista lap már ismét, ki tudja hányadszor, foglalja el Magyarországot a Tiszáig. A dolog érdemére nézve újat nem mond ugyan, de a mit most mond, oly humorral teszi, hogy sorai élénk derűlt hangulatot keltenek az olvasóban. Igaza van; ezt a témát nem is lehet másé, mint csak komikus oldaláról tárgyalni. A nevezett bukaresti újság egyebek közt ezeket írja: „A „Koloszvár” azt mondja, hogy egy barátja Bukarestből visszatérve, egy dákóromán térképet hozott magával, amelyben Románia határai Aradig és Nagyváradig ki vannak terjesztve. A „Koloszvár”-nak barátja Szász kápláni püspök, a ki Rausteanu könyvkereskedésében megvette Zamphir urnak térképét. Magyarok örvendünk, hogy Szász püspök szentséggel megőrizte ezen térképét, melynek csak az a hibája, hogy a román országok határai csupán Aradig és Nagyváradig és nem egészen a Tiszáig terjednek; különösen örvendünk, hogy a kolozsvári magyarok kezdnek meg barátkozni azzal, a mi rájuk vár. A románok valóban éhesek arra, hogy őseitől maradt birtokukat bekebelezzék. Tehát éhesek, átkozottul „éhesek” az atyafiak odaát Havasalföldön — Magyarországra Debreczenig s azon túl a tiszáig! Igazán sajnáljuk, de nem tehetünk róla. — Sajnáljuk annyal inkább, mert úgy sejtjük hogy ez a nagy éhség még átkozottul sok ideig fog tartani, sőt megvagyunk győződve, hogy egyáltalán soha, de soha nem is lesz kielégítve. Azért kár ily végtelen természetű koplalásra szánni magukat. Fogadjanak el azonban tőlünk egy jó tanácsot, melyet szomszéd baráti indulattal adunk nekik: elégítsék ki átkozottul nagy éhségüket... mamaligával!

— **Borzasztó körforgás.** Zsákáról írják a nagyváradai „Szabadságnak”, hogy ott e hó 11-én egy szelmaalomban megrázó szerencsétlenség történt. Egy molnárlegényt a mint a szelmalom vaskorongját, a keze fejére csavart és tisztítási célra szolgáló zsákkal tisztította, a korong a zsáknál fogva megkapta s az alig három lábnyi térségen vagy tiszser maga körül forgatta. A borzasztó körforgásban a molnárlegény kezei és lábai összetörték, de a nélkül, hogy vére folyt volna. Mikor a forgó korongot megállították s arról a szerencsétlen embert levették, már félig halva volt. A gyorsan hívott orvos minden lehetőt megtett ugyan, de a molnárlegény életét nem mentette meg.

— **Milyen idő lesz a héten?** Az időjárás tényezőik jelen állásában erre a hétre ennek első felében esőkkel, itt ott hóval is változó, szelesebb időt várhatni, mely e hét utófelében szárazabb, hűvösebb, éjjel részben gyengén fagyos lesz.

— **Ingtatlanok forgalma,** a debreczeni kir. telekkönyvi osztályánál folyó évi okt. 1-től 8-ig. Nagy Imre és neje Győri Eszter veszik Szűcs Zsigmond pusztá háztelkét és utána való ujosztású szántóföldjét 250 frtért. — Kóti Gábor és neje Huszár Mária veszik özv. Vári Józsefné Lukács J. házat onodis ujosztású szántóföldjével 2900 frtért. — Szepesi Péter és neje Csizsár Julianna veszik özv. Nagy Józsefné Bak Zsuzsanna házat 1200 frtért. — Szentrei János veszi Szentrei Sándor és Kőrök István gyám szőlőjét 213 frt 32 krért. — Németi Sándor és neje Kátsy Amália veszik Kis Sándor 9 boglyás halápi kaszállóját 4500 frtért.

— **Időjárás az 1887-ik év hátralevő részére.** Egy 300 év előtti parasztember „megfigyelési alapján a folyó év hátralevő része ilyen lesz: Október: Az utolsó negyed igen szép, száraz növekvő hideg. November: Igen hideg, igen szeles, száraz, tiszta ég, aztán nagyon viharos, nagyon hideg, nagyon zord, a vége felé viharos hideg, szép kék ég, esilagos esték. Decemberben: Borus, zimankós, fagyos, szeles, zord, hó, hideg (zérus alatt) vége felé szeles, igen hideg, borus. — Ez időjárás persze csak kuriózumképen közöljük a felelősséget érte a 300 év előtti parasztprofétára hárítjuk.

— **Locsarekné Gizella** szintársulatunk kedvelt komikánja ma táviratilag meghívást kapott a népszínházról, hogy ott mint vendég lépjen fel „Czipra szerepében.”

x. Krondorf savanyukut. A savanyu vizek koronája-orvosi részről a legmelegebben ajánlatik mint nagyhatású gyógyital köhögés, rekedtség, tüdő, gyomor és hólyaghurutnál valamint székrekedésnél. — Debreczenben forrárták létezik Csanak József urnál.

hogy kitűnően berendezett gyár városunk gyáriparának fokozatos fejlődésére nézve fontos tényezőnként tekintendő, — különös méltatást érdemel.

Az első hazai érzekoporsó gyár az, melyről szólani kívánunk, s melynek tulajdonosa Gebauer Károly, ki a homokkertben levő ezen gyári iparüzletet valódi szakértelemmel párosult ügyességgel képes volt felvirágoztatni. A gyár 1879-ben alakult. A kezdet nehézségei, s azon akadályok, melyekkel minden vállalatnak az első üzleté-ekben megküzdnie kell, ezen gyári vállalatnak fejlődésére nézve is jelentékeny befolyással voltak. Azonban az erős kitartás és igyekezet a tulajdonos részéről, valamint a meghozott anyagi áldozatok ma már ezen vállalatot oly színvonalra emelték, hogy az a versenyt az e nembeli külföldi gyártmányokkal nem csak kiállni képes, de azokat, ugy a czíkek kiállítására, mint értéktételebeni versenyképessége által felül is mulja.

Magyarországon tehát ez időszerint ez az első és egyetlen gyár, mely érzekoporsók nagyban előállításával és gyártásával foglalkozik. Érzekoporsók általában Bécsből és külföldről szállítottak eddig hazánkba; a mi népünk különben is hozzá volt ahhoz szokva, hogy csaknem mindenemű szükségletét a külföldről fedezze, a mi otthon készült, az éppen azon oknál fogva, mert itthon készült nem tettett közönségünknek még az esetben sem, ha az idegen termékül jobb, szebb és jutányosabb volt.

Hogy mennyit kellett ezen gyár tulajdonosának közeleni míg gyártmányainak mostani elterjedtséget elérni sikerült, azt ezen közleményem esetlenül alig lehet.

De ha figyelembe vesszük azon tény, hogy nemcsak hazai kézműiparunk, hanem fejlődésben lévő gyáriparunk is megfelelő kivitelre nem támaszkodhatik, s csaknem kizárólag utalva van a hazai közönség pártolására, csak akkor szereshetünk magunknak meggyőződést azon rendkívüli odaadó igyekezetről, melyet a gyár tulajdonosa gyártmányainak az országban való terjesztésére fordított.

Ma már e gyár, mind berendezésére, mind termelőképességére nézve minden tekintetben kiállja a versenyt az e nembeli idegen, illetve külföldi gyárakkal; széles körű összeköttetéseinél — fogva raktárán állandóan mintegy ezer darab érzekoporsót kell készletben tartania és ezen készletnek értéke magában véve is mintegy harminczötezer forintot képvisel. Az ország csaknem minden nevezetesebb városában bizományi üzlete vagy raktára van; kiterjeszkedik, illetve szállít érzekoporsókat Szerbia és Romániába, Galiczia és Bukovina nevezetesebb városába és az üzlet eme kiterjedtsége fokozatosan növekedik, a mi mindenestre a gyártmányok jószágos és jutányosságát mellet bizonyít.

Egy díszes érzekoporsó ugyanis, itt a gyárban megvásárolva 24 frtnál nem kerül többbe; gyermekek részére 6 frt és feljebb, miáltal lehetővé van téve minden gyszaló családnak, hogy kedves halottját nem korhadzó fába, hanem szilárd érzekoporsóba helyezhesse.

Maga a gyár L alakú épületben van elhelyezve. Az első terem esomagoló teremnek van szánva, hol három munkás állandóan az elszállítandó érzekoporsók csomagolásával foglalkozik. Ezen teremből három más különböző nagyságú terembe jutunk, melyekben díszesebbnél díszesebb érzekoporsók vannak elhelyezve; innen egy negyedik tágas terembe lépünk, melyben a bádogos műhely van, s melyben a szükséges munka gépek vonják magukra a szemlélő figyelmét.

E teremben lesznek az érzekoporsók, idomítva, öntve, forrasztva, préselve és verve. Innen egy ötödik terembe jutunk, tudniillik a lagirozó terembe, hol a kész érzekoporsók lagiroztatnak, festetnek és ciznizetnek. Különösen meglepők a művészi kivitelű Granit. Szt. Anna márvány érzekoporsók, sarkophag színezések és festések.

A hatodik helyiség az ugynevezett szárító terem, hol a már elkészült, fényezett és festett érzekoporsók szárításra kitétetnek. A szárító szobát más kettő követi, melyekben az ezüstözés történik. — s végre még két terem, melyekben a már teljesen elkészült érzekoporsóknak az utolsó dísz, az aranyozást adják meg.

Bejárva ezen helyiségeket, közvetlen szemlélői lehetünk egy érzekoporsó teljes előállításának és meggyőződést szereshetünk e gyár kitűnő berendezéséről.

Ezekben adtuk a gyár általános berendezésének képét s még csak azt jegyezzük meg, hogy a gyár a jelen körülmények között havonként 150 drb. s így évenként 1800 drb. érzekoporsót állít előt. — Termelőképessége egyébként 3000 drb. koporsó előállítására terjed. A foglalkozó munkások száma ez idő szerint 30—35 közt változik.

Ezen adatok felsorolása után örömmel adunk kifejezést annak, — hogy e kitűnően berendezett és felszerelt, azonkívül virágzásnak indult gyár főtelephelye Debreczenben van és kívánjuk is az ügybuzgó tulajdonosnak, ki ezen gyártmány meghonosítására sem a nagymérvű fáradságot, sem a jelentékeny anyagi áldozatot nem kimélte, hogy a hazai közönség a megfelelő támogatásban részesítse.

apó szerepével próbálkozott meg ez alkalommal jeles jellem-színészünk, s alakításának drámaibb részével tagadhatlan tett is hatást, míg általában kevés jót mondhatunk e — kísérletéről.

Gáspár apró szerepét különben szeretik a drámai színészek eljátszani s ez hálás dolog is, mert rendszeren siker az eredménye. A mi Vedrest illeti, neki van egy oly szerepköre, melyben ő pótolhatlan, melyben rutinját és művészi tehetségét egyaránt sikeresen tudja érvényesíteni, de — Gáspár apró szerepe nem neki való. Nem alkalmas erre sem gyengébb organuma, sem egyénisége.

Ha csak mint kísérletet tekintjük e szereplését, úgy megnyugszunk abban a tudatban, hogy Vedres Gyula oly erős támasza a társulatnak, mely ha néha meghajlik is egy kisére, de el nem török soha.

Az előadás két megragadó jelensége volt Halmainé és Margó, kik szinte egymást multák felül kellem és kedvességben.

Az előadás, melyet közepes számú közönség nézett végig, a sikerültek közé tartozott.

Tegnap este a régi jó „Czigány” népszínmű gyűjtött nagyszámú közönséget a színházba.

Az est sikerének országrésze Megyaszai kisasszonyt illeti, ki a czigány „Rózi” nagy és nehéz drámai szerepében átértett és következetesen keresztülvitt alakítással aratott sűrű tapoktat.

Különösen szépen játszott a második felvonásban, míg a harmadikban nagyon elhagyódott játéka.

A két czigány, mint apa és fiu, Mándoki és Zilahiban nyert személyesítőkét. — Mándoki különösen jól játszott, a felvetéshöz sohasem esett ki, s mindég a szívhez tudott szállani.

Loesarekné és Rónaszéki szintén elég alkalmat adtak a tapsokra, míg a többi szerepekben Haday, Bogvár Juhay s egy jámbor kőpü kis bíróban Hegyesszi játszottak szépen.

Szilágyi Etel még bátorralanul mozog a színpadon, hangját sem meri kellőleg felhasználni, de jó segéd színésznőnek ígérkezik. — Az előadás általában nem jól sikerült. A jelenetek vontatottan mentek, a dalok meglehetősen silányan, s a kar meredt és nehézkes, — seholsm láthattuk a Verő ügyes kezét.

Színházi játékrönd. Az igazgatóság több oldalról felszólítás folytán ma „Rip-ri-p-et” adhatja Margó Czéliával. — Holnap kedden Berecziknek egyik mulattató darabja itt először „A jó tékony ezétra” adatik, mely a növegyleteket parodiálja. Szerdán: ugyanaz. — Csütörtökön „A vasgyáros” kerül színre, melyben Claire Medgyaszai a k egyik legkitűnőbb szerepe. Ugyanekkor fog fellépni betegsége után először Rónaszékné Rostagni Irén. — Pénteken „Romeo és Julia” Medgyaszaiával. — Szombaton

kerül sorra a mult színi idény egyik legnépszerűbb operetteje a „Királyfogás” Vasárnapi adatik a „Felső Klári” Rátkai kedvelt népszínműve, mely a mult idényben annyiszor vonzott telt házat. Két utóbbi est érdekességét az fogja emelni, hogy a bennök előforduló főszerepek Margó Czéli kezzei közt lesznek.

Halmainé színházunk jeles primadonnája az igazgatóság értesítése szerint beteg. Örömmel szolgálat meg tudhatni, hogy e kedves színésznőnk betegsége, mely tüdőbaj és gégehurutból áll szerencsés fordulatot vett; üdü lése mindazonáltal két heti időt vesz igénybe.

Legujabb.

A „Debreczeni Ellenőr” eredeti táviratai.

BUDAPEST okt. 17. A képviselőház mai ülésében Falk Miksa előadó be-terjeszti a szabadelvű párt felirati javaslatát a többség éljenzése közt. Ezután Irányi Dániel a függetlenségi párt, Apponyi Albert gróf pedig a mérsékelt ellenzék részéről terjesztnek be felirati javaslatokat. A belügyminiszter holnap fog válaszolni a somogyi főispán levelére vonatkozólag betérjesztett interpellatióra.

POZSONY, okt. 17. Hummel zeneszerző szobra tegnap lepleztetett le ünnepélyesen. A szoborbizottsághoz Augustina német császárné levelet intézett, megköszönvén abban, hogy feledhetetlen tanító-jának szobrot emeltek.

Felelős szerkesztő és kiadó lapfőnökök: Vértési Arnold. Főmunkatárs: Karezag Vilmos.

LEGUJABB Őszi és téli női ruhakelméket dus választékban ajánl **Kunz József és társa** C Z É G.

Alma és Torma

Van szerencsém a t. nagyerdemi közönségnek becs tudomására hozni, hogy mostantól kezdve üzletemben a legujabb modor szerint **Bouquet és koszoru kötést** a legjutányosabb árban elvállalok. Továbbá ajánlom mindenféle szobai növényeket, saját termésű kézzel szedett almát úgy szintén a legjobb minőségű Tormát.

Teljes tisztelettel **Klimó K.** mag virág és kertészeti üzlet (cezlékd útca.)

A legjutányosabb árban

A LEGJOBB ALKALOM Női és férfi leány és gyermek czipő árak legolesőbbani beszerezhetésére.

Köztudomásra hozom, hogy helyben főpiacz Biedermann palotában Majus óta fenállott czipő üzlettel felhagytam és az abban levő egész czipő áruaktárt fő üzletemből **piacz-utoza a városház épületébe** helyeztem át, miáltal azon helyzebe jutottam, hogy az előre haladt idény dacára is raktáramat csökkenthessem, áruimat oly olcsó áron bocsátom a vevő közönség rendelkezésére a minöket még Debreczenben nem ismertek.

A n. é. közönség további szives pártfogását kéri tisztelettel **FALK OTTÓ** Debreczen, főpiacz utca a városháza épületében. Megrendelések mérték után ugyszinte javítások gyorsan és pontosan elkészítetnek.

Első hazai érzekoporsó gyár Debreczenben.

Debreczen, okt. 17.

Városunkban mintegy nyolcz éve már létezik egy gyári ipartelep, melyről ugyan közelebbi tudomással nem sokan bírtak, de a mely mégis tekintve a gyár termelő képessége által elért nagymérvű forgalmat s azon széles körű kiterjedtséget, melyben czikkei részülnek már ezidő szerint is: kiváló figyelemre érdemes, s ama jelentőségénél fogva

Színház.

(L.) A „Kornevilli harangok” szombati előadása Vedres Gyulának, mint operette énekesnek volt bemutatója. Gáspár

